

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра менеджменту ім. проф. Й.С. Завадського

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету аграрного менеджменту
Анатолій ОСТАПЧУК
 серпень 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри менеджменту
ім. проф. Й.С. Завадського
Протокол № 2 від «28» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри
Балановська Тетяна БАЛАНОВСЬКА

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Менеджмент»
Віра Бутенко Віра БУТЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ»**

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Освітня програма «Менеджмент»

Факультет аграрного менеджменту

Розробник: Тімченко Ольга Леонідівна, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Управління якістю»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти		
Освітній вищої освіти	Бакалавр	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Спеціальність	073 Менеджмент	
Освітня програма	Менеджмент	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	4	3
Семестр	7	5
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	<i>8 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	<i>6 год.</i>
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	<i>75 год.</i>	<i>106 год.</i>
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>3 год.</i>	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є отримання майбутніми фахівцями системи знань з теоретичних основ та методологічних вказівок з питань організації управління якістю продукції у підприємствах, оцінки існуючого рівня якості та розробки практичних рекомендацій щодо його підвищення.

Завдання навчальної дисципліни - вивчення сучасних підходів до визначення змісту категорії «якість», якості продукції як об'єкта управління, трансформацію етапів системного управління якістю продукції, особливостей якості сільськогосподарської продукції; розгляд місця управління якістю продукції в системі загального управління підприємством, класифікацію показників якості продукції; планування та оцінки якості продукції з урахуванням чинників мотивації персоналу та контролю за якістю сировини і готової продукції; дослідження систем управління якістю продукції, основні етапи їх розробки і впровадження у вітчизняних підприємствах; вплив стандартизації і сертифікації на підвищення потенціалу якості; аналіз економічної ефективності управління якістю, зокрема, витрати на управління якістю та показники економічної ефективності управління якістю продукції; вивчення передового японського, американського і європейського досвіду в сфері управління якістю.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Управління якістю»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Концепція управління якістю													
Тема 1. Якість продукції як об'єкт управління	1	16	2	4			10	16	2	2			12
Тема 2. Зарубіжний досвід управління якістю в США, Японії та Європі	2,3	16	2	4			10	16	2	2			12
Тема 3. Стандарти як нормативна база управління якістю	4,5	14	2	2			10	12	-	-			12
Тема 4. Оцінка відповідності	6	14	2	2			10	16	-	-			16
Разом за змістовим модулем 1		60	8	12			40	60	4	4			52
Змістовий модуль 2. Ефективність управління якістю													
Тема 5. Базова концепція загального управління якістю	7	16	2	4			10	15	2	1			12
Тема 6. Статистичні методи контролю якості	8,9	16	2	4			10	15	-	1			14
Тема 7. Показники якості продукції	10,11	14	2	4			8	16	2	-			14
Тема 8. Аудит якості	12	14	1	6			7	14	-	-			14
Разом за змістовим модулем 2		60	7	18			35	60	4	2			54
Усього годин		120	15	30			75	120	8	6			106

3. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Якість продукції як об'єкт управління	4
2	Зарубіжний досвід управління якістю в США, Японії та Європі	4
3	Стандарти як нормативна база управління якістю	2
4	Оцінка відповідності	2
5	Базова концепція загального управління якістю	4
6	Статистичні методи контролю якості	4
7	Показники якості продукції	4
8	Аудит якості	6
	Разом	30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Якість продукції як об'єкт управління	10
2	Зарубіжний досвід управління якістю в США, Японії та Європі	10
3	Стандарти як нормативна база управління якістю	10
4	Базова концепція загального управління якістю	10
5	Базова концепція загального управління якістю	10
6	Статистичні методи контролю якості	10
7	Показники якості продукції	8
8	Аудит якості	7
	Разом	75

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- захист практичних робіт;

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України», затвердженого Вченою радою НУБіП України.

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат.}}$$

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Балановська Т. І., Драгнева Н. І. Управління якістю: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О. В., 2021. 176с.
2. Драгнева Н.І., Добрівська М. В. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Управління якістю» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2023. 171 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Балановська Т. І., Драгнева Н. І. Управління якістю: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 176с.
2. Давидова О. Ю. Управління якістю продукції та послуг у готельно-ресторанному господарстві: підручник. Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2019. 488 с.

3. Іванілов О. С. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 728 с.
4. Одарченко А. М., Одарченко Д. М., Одарченко М. С. Управління якістю товарів: навчальний посібник. Харків: ХДУХТ, 2019. 270 с.
5. Лозова Т. М. Управління якістю та безпечністю харчових продуктів: підручник. Сирохман. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2020. 435 с.
6. Салухіна Н.Г. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг: підручник. Київ. Центр учбової літератури, 2022. 336 с
7. Нанка О. В., Антощенков Р. В., Кісь В. М. Загальне управління якістю: підручник. Харків: ХНТУСГ, 2019 р. 205с.
8. Панченко М. Управління якістю: теорія і практика: навчальний посібник. Київ, Центр навчальної літератури. 2019. 228 с
9. Турчак І. О. Принципи управління якістю й асортиментом у менеджменті поставок промислового підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. №8. С. 32-36.
10. Balanovska T., Drahnieva N., Holik V. Quality Management : textbook for students of higher education of the first (bachelor) level of specialty 073 Management. Kyiv : TC "KOMPRYNT", 2023. 195 p
10. Tricker R. Quality management systems. A Practical Guide to Standards implementation. Routledge. Taylor and Francis Group. London and New York, 2020. 259 p.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к /96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Про безпечність та якість харчових продуктів : Закон України від 23.12.1997 № 771/97- ВР. URL:[http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/771/97- %D0%B2%D1%80](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80).
3. Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції : Закон України від 14.01.2000 № 1393-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1393-14>.
4. Про затвердження порядку проведення перевірок у суб'єктів господарювання сфери торгівлі і послуг, у тому числі ресторанного господарства, якості продукції, додержання обов'язкових вимог щодо безпеки продукції, а також додержання правил торгівлі та надання послуг. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 07.03.2012 р. № 310. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0743-12>
5. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>.
6. Про стандартизацію : Закон України від 17.05.2001 №2408-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2408-14>
7. Про технічні регламенти та оцінку відповідності: Закон України від 10.07.2018 № 2496-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text>.